بەرەنجامە ئەگەرییەكانی ڕێفراندۆم ... هەژێن

بەرایی: بۆچوونی خۆم لەبارەی ڕێفراندۆم و جیابوونەوە و سەربەخۆیی و گۆڕانەوەی بۆچوونی من لەبارەی هەڵای (ڕێفراندۆمی ٢٥ی سێپتەمبەری ٢٠١٧) بە هەڵوێستی من بەرانبەر بەرەنجامە ئەگەرییە نیگەتیڤەكانی ئەو ڕێفراندۆمە.

بە بۆچوونی من، تەنانەت لەو بارەشدا كە ڕێفراندۆم كراوەتە ئامرازی سەپاندنی ناڕاستەخۆی بەرژەوەندی كۆمپانییەكان و دەوڵەتان، هێشتا ڕێفراندۆم (دەنگدانی گشتی خەڵك لەسەر پرسەكان) زۆر لە بڕیاردانی ڕاستەوخۆ و ملهوڕانەی پارتییەكان و پارلەمانەكان و دەوڵەتەكان و كۆمپانییەكان باشترە، چونكە ڕێفراندۆم ئەگەری ئەوە مسۆگەردەكات، كە خەڵك بڕیاربدات و خەڵك بواری هەبێت بیربكاتەوە و بڕیارێكی ژیرانە بدات، بەڵگەی ئەوەش زۆر سادە و ئاشكرایە، ملیۆنان هۆش و مێشك لە یەك یان چەند دانە هۆش و مێشك باشتر و وردبینترن.

بۆ من، ئەگەر سەرەنجامی بڕیاردانی خەڵك بۆ جیابوونەوە و پێكهێنانی قەوارەی سەربەخۆی ئێتنیی و ئایینی و یان سێكیولار، بە جەنگ و تاوسەندنی كینەدەزی ناسیونالیستی و ئایینی و پارتییایەتی نەیەت، زۆر لە مانەوە و ملەچی ناچاریانە و نەخوازراوانەی خەڵك باشترە، چونكە وەك هێشتنەوەی بەرمیلە باروتەكە لەسەر دەمی چاڵە بوركانێك، كە هەر سات ئەگەری هەڵچوونی هەیە، بۆ واتایەكی دیكە جیابوونەوە و یەكگرتن مافی بێچەندوچوونی هەر كۆمەڵێكە؛ هەر پێكهاتەیەكی ئێتنی و ئایینی و كولتووری و دەبێت تەواوی خەڵك لەسەر ئەوە بڕیاربدات، نەك پارلەمان و پارتیی و دەستەبژێرێك. بۆ ئەو مەبەستە ڕێفراندۆم گونجاوترین ئامرازە.

هەرچەندە سەربەخۆیی بۆ من بە واتای سەربەخۆیی تاك و كۆمەڵە لە كەت و بەندە ئابووریی و ڕامیارییەكانی سەروەران و مشەخۆران و ملهوڕان و دیكتاتۆران و پارلەمانتاران و ڕامیاران و هەر ئاوا بەواتای سەربەخۆیی و ڕزگاری تاك و كۆمەڵە و ئازادییە كەسیی و گشتییەكان و مافە سروستی و گەردوونییەكان دێت و هەنگاوی یەكەم بۆ لەنێوبردنی دەسەڵاتێك دەستپێدەكات، كە بەناوی خەڵك و بەرژەوەندی گشتی و دەوجامەی نیشتمان و “نەتەوە” بووە بە ملهوڕ و مشەخۆری سەر ڕەنجی خەڵك و سامان و داهاتی كۆمەڵە. سەرباری ئەوەش هەر كۆمەڵێك مافی

خۆیەتی کە لە قەوارەیەک خۆی سەربەخۆ بکات و قەوارەیەکی دیکە بە خۆی دیاریبکات.

ئەگەر هەشتا کەسانێك هەن و لەسەر بنەمای کەڵەشە ئایدیۆلۆجییەکانی جاران پێکەوەمانەوەی زۆردارانە و ناچارییانەی ئەتنییەکان و کۆمەڵە ئایینییەکان لەچوارچێوەی قەوارە ڕامیاریی و جوگرافییە سەپێندراوەکان؛ مانەوەی نایەکسانانەی کوردان و عەرەبان، سوننە و شیعان، مەسیحی و ئێزیدی و یاراسان لەتەك موسوڵمانان بەگوێرەی مەرجە ملهوڕییەکانی دەوڵەت بە "تێکۆشانی نێونەتەوەیی" ناودەبەن و پاساودەدەن، ئەوا بە من جیابوونەوە و کۆتاییهێنان وەك بەرگرتن لە کینەدەزی ناسیونالیستی و ئایینی و نزیکبوونەوەی تەقینەوەی بورکانەکە، زۆر باشترە و لەبار و ئەگەری جیابوونەوەش کرێکارانی کورد و عەرەب و تورکمان و شیعە و سوننە و مەسیحی و ئێزیدی و یارسان هەر ئەوەندەی ئێستا دابەشکراو دەبن و هەر ئەوەندەی ئێستا هاوپشتی و هاوتێکۆشانی دژەچینایەتی پڕۆلیتێرەکان لاواز دەبێت. چونکە بە کردەوە، ڕەوتە ناسیونالیستە عەرەب و کورد و تورکمانەکان و ڕەوتە ئایینییە شیعە و سوننە و مەسیحی و ..تد ناڕەزایەتی و تێکۆشانی چین و توێژە نەدارکراو و بێدەسەڵاتکراوەکانیان بەسەر "عەرەبایەتی" و "کوردایەتی" و شیعایەتی و سوننایەتی و مەسیحیەتی و …تد دابەشکردووە و ڕوداوەکانی دوو دەهەی ڕابوردوو و کاردانەوەکانی خەڵك نیشانداوە، کۆمەڵێکی هاوئامانج و هاوداخوازی بەناوی (عیراق) بوونی نەماوە. ئەگەر لە بە نموونەهێنانەوەی هێرشی فەرمانداریی بەعس بە ۳۱ی ئابی ۱۹۹٦ و هێرشی فەرمانداریی بەعس بە سووتاندنی هۆڕەکان لە باشوور و سەرکوتکردنی خوێناوییانەی ڕاپەڕینەوەکانی بەغداد و نێوەڕاست، کە نەبوونە هۆی وروژاندن و پشتیوانی ڕاپەڕینەکانی بەشەکانی دیکەی عیراق، بگوزەرێم، ئەوا نزیکترین نموونەی دیکە هەن، کە جیابوونەوە و دابەشبوونی بەکردەوەی ئەتنی و پێکهاتە ئایینییەکانی عیراق دەسەلمێنن؛ ڕاپەڕینی جەماوەرییانەی خەڵکی ناوچە سوننە-نشینەکانی عیراق ساڵی ۲۰۰۳- ۲۰۱٤ و پشتیوانینەکردنی لەلایەن ناوچە کورد-نشین و شیعە-نشین و تورکمان-نشینەکان، ڕاپەڕینی خەڵکی بەغداد و بەسرە ساڵی ۲۰۱۱هاودەم و پاش ڕاپەڕینەکانی کۆمەڵگەکانی باکووری ئەفریکا و خۆرهەڵاتی ناوین و پشتیوانینەکردنی لەلایەن خەڵکی بەشەکانی دیکە، ڕاپەڕینی ۱۷ی شوباتی ۲۰۱۲ خەڵکی هەرێم و پشتیواننەکردنی لەلایەن بەشەکانی دیکە، فرۆشتن و بەدەستەوەدان و داگیرکرانی موسڵ و زومار و شەنگال* و کۆمەڵکوژکردنی ئێزیدییەکان و…تد پشتیواننەکردنی خەڵکی بەشەکانی دیکە، تەنانەت ڕونەدانی تاکە مانگرتن و

ناڕەزایەتییەکی کرێکاری لە بەشێك و بەشەکانی دیکە پشتیوانیان کردبێت، بۆ نموونە ناڕەزایەتی و مانگرتنی کرێکارانی نەوت لە بەسرە پێش هاتنی داعش، کە هیچ پشتیوانییەکی کرێکارانی ناوچە کوردنشین و سوننە-نشینی بەدەستنەهێنا. ئایا هیچ هاوپشتییەکی دژە-چینایەتی کرێکاران هەبووە و هەیە، تاکو جیابوونەوەی هەرێمەکان (بەسرە) و “کوردستان” و سوننە-نشین ببەتە هۆی لەنێوبردن و لاوازکردنی؟

سەرباری هەموو ئەو نەبوونانەش، بە بۆچوونی من، هەوڵی دابەشکردنی عیراق، پێش ئەوەی خواستی خەڵك بێت، خواست و پیلانی کۆمپانییە جیهانخۆرەکان و دەوڵەتەکانی ناوچەکەیە بۆ دابینکردنی بەرژەوەندی خۆیان، کە پەرەسەندن و ئەگەری یەکگرتنەوەی ناڕەزایەتییەکانی باکوور و نێوەڕاست و باشووری عیراق دەبێتە گەورەترین مەترسی بۆ سەر نەخشە و بەرژەوەندییەکانی ئەوان. جگە لەوەش ئەوە ئاشکرایە کە خواستی جیابوونەوە لەنێو کوردان و ناوچەکانی دیکە نەگەیشتووەتە ئەو ئاستەی کە خەڵک لە پێناوی ڕاپەڕێت، ئەگەر دەسەڵاتداران و پارتییە ڕامیارییەکان** ئەو هەرایانە بەرپانەکەن، هەرگیز خەڵک بەرنابنە یەکدی و لەجیاتی داخوازی (نان و ئازادی)، داخوازی “دەوڵەتی نەتەوەیی و ئایینی و سەکیولار” بەرزناکەنەوە. سەرباری ئەوەش، ئەگەر خەڵکی هەرێم یان بەسرە لەسەر جیابوونەوە بڕیاربدەن، من پشتیوانی بڕیارەکەیان دەکەم.

بنەمای هەڵوێستی من بەرانبەر هەڵای ڕێفراندۆم یان ڕاستر بڵێم هەڵای (دەوڵەتاندەم)، ئەوەی کە وەك ئەگوستی ٢٠١٤ هەڵای “دەوڵەتی کوردی” فریودانی خەڵکە، گومان هەڵناگرێت. ساڵی ٢٠١٤ هەرای واژەکردنەوە بۆ “دەوڵەتی کوردی” بۆ پەردەپۆشکردنی هێنانی لەشکری (دەوڵەتی ئیسلامی عیراق و شام)* بوو. هەر ئاوا کە ئێستا بە گەڕکردنە لە لایەنە دەسەڵاتدار و ئۆپۆزسینەکانی نەو هەرێم و ئەگەر سەریشیگرت و بواریدرا، بە بەکاربردنی دەنگی خەڵکە وەك کارتی فشار بەرانبەر فەرمانداریی نێوەندیی عیراق لەسەر دابەشکردنی داهاتی نەوت و پۆستەکانی دەسەڵاتداریی.

وەك دەرکەوتووە و دەردەکەوێت هەرای ڕێفراندۆمی سێپتەمبەری ٢٠١٧ بە گەڕکردنە لە کەبەکەکەڕە پارلەمانییەکان (یەنک و پارتییە نیلییەکە و ئیسلامییەکان) و هێز و پارتییە پەڕە_(پەکەکە)ییەکان، بە کۆتایی هێنانە بە مەزاتی ڕامیاریی لەسەر ٣١ی ئابی ١٩٩٦ (پدک)، بە پەردەپۆشکردنی ئەو مێژووەیە؛ بە بۆچوونی من، چ زلهێزەکان و دەوڵەتانی ناوچەکە بە ڕێفراندۆمەکە ڕێگەبدەن یان نا؛ چ سەرەنجامی

ڕێفراندۆمەکە پەسەندبکرێت یان نا ؛ چ سەرەنجامی ڕێفراندۆمەکە (بەڵێ) بێت یان (نا)، براوە (پدک) و ئەو کۆمپانی و نەوەندە جیهانی و ناوچەییانە و دەوڵەتە ناوچەییە پشتیوانیکەرەکانی (پدک) دەبن.

هەر ئاوا بە بۆچوونی من، تەنیا لە یەک باردا (پدک) دۆڕانی هەموو ئەوانە دەبێت، ئەگەر کۆتایی سەرەنجامی ڕێفراندۆمەکە بە جەنگی نێوخۆیی نێوان فەرمانداریی نێوەندیی عیراق و فەرمانداریی هەرێمی کوردستان تەواو ببێت و ئەو جەنگە بە جەنگی ناسیونالیستی نێوان عەرەب و کورد، تورکمان تەشەنە نەکات. چونکە ئەگەر نەتوانن جەنگی نێوان خۆیان (دەسەڵاتداران) بگۆڕن بە جەنگی ناسیونالیستی نێوان پێکهاتە ئێتنییەکانی عیراق، ئەوا شکستی (پدک) بە بێ کۆمەکی میلیشیا و دەسەڵاتدارە کوردەکانی دیکە مسۆگەرە و (پدک) دەبێتە پەندی ڕۆژگار و بەرگەی هێرش و پەلاماری لەشکری فەرمانداریی نێوەندیی ناگرێت.

لەو بارەشدا (پدک) تەنیا دۆڕاوی بەدینەهاتنی "دەوڵەتەکەی" و بەدینەهاتنی داخوازی پشکی زیاتری داهاتی نەوت و دابەشکردنی پۆستەکان نابێت، بەڵکو دۆڕاوی بەدینەهاتنی جەنگی ناسیونالیستانەی نێوان ئێتنییەکان دەبێت، کە کۆمپانی و دەوڵەتە پشتیوانەکانی (پدک) دنەیدەدەن و ئاگرەکەی گەشدەکەن. ئەگینا لە باری هەڵگیرسانی جەنگی نێوخۆیی فەرمانداریییەکان و ئێتنییەکان، لەسەر ئاستی هەرێمی "کوردستان" ئەو هێزانەش ڕاکێشی نێو جەنگەکە دەکات، کە تاکو ئێستاش پاگەندەی (نەخێر) بە ڕێفراندۆمەکە دەکەن، ئەوەش بە ئاڵۆزی و بەهێزیی تاکتیکەکە دەگۆڕێتەوە، کە لە بی کۆمپانییەکانی دەرهێنانی نەوت و چەکسازی و دەوڵەتەکانی بە (پدک) دایانڕشتووە، بەرپاکردنی جەنگێك کە تەڕ و وشک پێکەوە بسووتنێتەت و جەنگ بباتە قوژبنی هەموو ماڵێك و هەموو هۆشێکی خۆشباوەڕ بە ناسیونالیزم و سەربەخۆیی لە سایەی دەوڵەت لە نێوی بەشداربکات.

بەڵگەکانی ئەو ئەگەرانە:

باری یەکەم: ئەگەر بە ڕێفراندۆمەکە بواربدرێت یان نا، (پدک) براوە بێت یان نا، سەرەنجامەکەی لەلایەن یوئێن و زلهێزەکان پەسەندبکرێت یان نا ؛ لەبەرئەوەی کە زۆرینەی تاکی کورد بە ڕاست و چەپ، ئیسلامی و سەکیولار، کۆنەپارێز و لیبراڵ بە دەوڵەت خۆشباوەڕن و بڕوایان بە کوردی_بوون و کرێکاری_بوون و ئیسلامی_بوون و لیبراڵ_بوون و سوننە_بوون و شیعە_بوونی دەوڵەت هەیە و دەوڵەت بە

تاکە “ئامرازی سەربەخۆبوون” و بە ئامرازی “پاراستنی ئاسایش” و “ئاشتی تاک و کۆمەڵ” و بە ئامرازی “دادپەروەرانەی بەڕێوەبردنی کۆمەڵ” دەزانن، زۆرینە لەتەک بەشداریکردن و (بەڵێ) دەبێت و هەر ئاوا زۆرینە لەتەك جیابوونەوەیەك دەبێت، کە کۆمپانییە جیهانلووشەکان و دەوڵەتانی ناوچەکە بۆ مسۆگەرکردنی بەرژەوەندی خۆیان و (پدک) وەك تاکتیکێک بۆ گێڕانەوەی ئابڕووی تکاوی ۳۱ی ئابی ۱۹۹٦ و ۳ی ئۆگوستی ۲۰۱٤ و لەوەش گرنگتر لێدان و گۆڵکردنی مێژوویی لە پارتییە ڕکەبەرەکانی نێو پارلەمانی هەرێمە، کە بۆ هەمیشە ئەوان لەنێو هۆش و ئاوەزی خەڵك دەخاتە بەرەی داگیرکەران و (پدک) کە هەموو تەمەنی بەرلەشکری داگیرکەران بووە، دەکاتە تاکە “فریادڕەسی گەل” …

باری دووه□م: ئەگەر بە بەرپاکردنی ڕێفراندۆم بواربدرێت و سەرەنجامەکەی (بەڵێ)ی زۆرینە بێت و نێوەندە جیهانییە بڕیاردەرەکان جیابوونەوەکە پەسەندبکەن و فەرمانداریی نێوەندیی عیراق و عیراق وەك دەوڵەتێك بەوە ڕازنەبێت و سەرەنجامەکەی بە جەنگی نێوخۆیی نێوان فەرماندارییەکانی عیراقی فێدراڵ و گەلانی عیراق تەواوبێت، ئەوا زۆرینەی کۆمەڵی هەرێم تووشی پەشیمانی دەبن و تەنیا کەمینەیەک بڕوای بە (پدک) بەهێزتر دەبێت، کە ئەندامان و هاوبەرژەوەندییانی (پدک)ن. بێجگە لەوە، لە بارێکی ئاوادا دوو بەرەنجامی لاوەکی دیکەی وەك پاشکرایی جەنگی نێوخۆیی نێوان فەرماندارییەکان و تاکە ناسیونالیستەکانی گەلانی عیراق دەبێت، کە ئەمانەی خوارەوەن:

– ئەگەر جەنگ بەرپابکرێت، بەرەی (نا) بەتایبەت (ینک و پارتییە نیلییەکە و پارتییە ئیسلامییەکانی بەرەی نەخێر) خۆبەخۆ دەکەونە سەر دووڕیانێك : جەنگ دژی بەشە فەرماندارییەکەی (پدک)، یان جەنگ دژی فەرمانداریی نێوەندیی عیراق لەپشت سەری (پدک).

ئەوە ئەو بەرەنجامە خوازراوەیە، کە (پدک) بەتەواوەتی پشتی بە ئەو وەك تاکتیکێك بەستووە و لە سەرەنجامی ڕێفراندۆمەکە و بە دەوڵەتبوون و سەرۆک-دەوڵەتبوونی بارزانی گرنگترە، چونکە (ینک و پارتییە نیلییەکە و پارتییە ئیسلامییەکانی بەرەی نەخێر) چ بخوازن و چ نەخوازن، ناچارن لەپشت سەری (پدک) دژی فەرمانداریی نێوەندیی بجەنگن، ئەگینا دەکەونە ئەو خانەی کە (پدک) ساڵی ۱۹۷۹ لە ئێران و ۱۹۹٦ لە هەولێر و ۲۰۱٤ لە شەنگاڵ تێکەوت.

ئەگەری ڕێگەی سێیەم، کە ئەگەری هاوبەرەیی بەرەی (نەخێرە) لە دژی

بەرەی (پدک) لە کاتی بەرپابوونی جەنگی نێوخۆیی، ئەوەش ئەگەری زۆر کەمە، چونکە لەناو سرووشتی ئەو هێزانە (ینک و پارتییە نیلییەکە و پارتییە ئیسلامییەکانی بەرەی نەخێر) بێلایەنیی بوونی نییە و هەرگیزیش ناتوانن دژی خۆشباوەڕیی ناسیونالیستانەی زۆرینەی دانیشتووانی هەرێم لەناو بەرەی فەرمانداریی نێوەندیی عیراق دژی (پدک) بوەستن، چونکە لەو بارەدا ئەوان دارەکیان بە دەستەوە، کە هەر دوو سەرەکەی هەر … .

بەڵام بە پێچەوانەی بەرەی ناسیونالیستی و پارتییە دەسەڵاتدار و بەشدارەکانی پارلەمان، بەرەی چەپ بەگشتی لەسەر بنەمای پێشینەی هەڵوێستی دژی جەنگی نێوان دەوڵەتان و فەرمانداریەکان و میلیشیاکان دەست و پێی کراوەترە لە بواری دژایەتیکردنی هەر هەوڵێك، کە بەرەنجامەکەی جەنگی نێوخۆیی یان جەنگی دەرەکییە و ئاگری جەنگی نێوان ئەتنییەکان و کەمینە ئایینییەکان و قەوارە ڕامیاریی و میلیشیاییەکان خۆشدەکات. بە ڕادەی کەم مێژووی دژە-جەنگبوونی بەرەی چەپ لە سەدەیەک زیاترە.

ئەگەر لەو ئەگەرانەش بگوزەرێین، ئەوا پێداچوونەوەی هەڵەکان و هەوڵەکانی بەرجوازی کورد بۆ دەوڵەتی سەربەخۆی خۆی، بە ئاسانی ئەو ڕاستییە دەرخات، کە ساڵی ۱۹۹۱-۲۰۰۳ وێڕای جیابوونی بەکردەوەی هەرێم لە عیراق و هەر ئاوا ساڵی ۲۰۰۳- ۲۰۰۵ پاش ڕوخانی فەرمانداریی بەعس، گەورەترین هەلی جیابوونەوە هەبوو و هەرچەندە ئەو کات لە ئێستا زیاتر خەڵک خوازیاری جیابوونەوە بوو، کەچی بە پێچەوانەوە لە بەرئەوەی کە لە بەرژەوەندی بەرجوازی کورد چ وەك بازرگان و سەرمایەدار، چ وەك دەسەڵاتدار و پارتییە ڕامیارییەکانی نەبوو و ئامادەی جیابوونەوە نەبوون.

بەڵام ئێستا پاش ئەوەی کە زۆربەی زەمینە لەبارەکانی جیابوونەوە لەدەستچوون و دەسەڵاتداران و ئۆپۆزسیۆن بە هەموو شێوەیەك پابەندی مەرج و بەندەکانی کۆمپانییەکان و زلهێزەکان و ڕێکەوتننامەی دەوڵەتانی ناوچەکەن و ئەوان (زلهێزەکان و کۆمپانییە جیهانخۆرەکان) دەسەڵاتدار و بەڕێوەبەری بەکردەوەی کۆمەڵەی هەرێمن و پارتییە دەسەڵاتدارەکانی هەرێم تەنیا پاسەوان و پارێزەری ئاسایش و زەمینەسازی سەرمایەگوزاری ئەوانن لەو هەرێمە و فەرمانداریی هەرێمی “کوردستان” وەك فەرمانداریی نێوەندیی عیراق دەوڵەتانی دیکەی ناوچەکە، ملکەچ و وابەستەی بەرنامە و ڕامیارییەکانی سندوقی نێودەوڵەتی دراو و بانکی جیهانی و بانکی نێوەندیی ئەوروپی و کارخانەکانی چەکسازی و ئۆتۆمبێلسازی و

پاڵافتەکردن و تاڵانبردنی نەوتە و ئەوە ئەوانن (کۆمپانییە جیهانخۆرەکان) کە بە فەرمانداریی هەرێم و پارتییە دەسەڵاتدارەکانی بەرنامەڕێژییدەکەن و سنوور و ڕۆڵی پارتییە ئۆپۆزسیۆنەکانی نێو پارلەمان دیاریدەکەن و لە ڕێگەی ئەوانەوە بە داخوازیی و خەونەکانی خەڵك بازیدەکەن. کەچی دەسەڵاتداران بەتایبەت (پدک) و هاوپەیمانە چەپەکانی، عیراق و هەرێمێك کە تازە لە نێو دۆزەخی تیرۆری (دەوڵەتی خەلافەتی ئیسلامی) ڕزگاریبووە، بەرەو جەنگێکی نەبڕاوەی ناسیونالیستی ئاوا دەبەن، کە هەموو نەهامەتییەکانی جەنگی سی ساڵەی نێوان بزووتنەوەی چەکداریی ناسیونالیستی کورد و فەرمانداراني عیراق و جەنگی سی ساڵەی نێوان باڵە چەکدارەکانی بزووتنەوەی ناسیونالیستی کورد و جەنگی هەشت ساڵەی عیراق-ئێران و جەنگی دووەم و سێیەمی کەنداو بەراورد بە خۆی دەکاتە شایی و هەڵپەڕکێی نێوان هەموو بەرەکان.

بە بۆچوونی من، ئەگەر بڕیاربێت هەرێمی “کوردستان” سەربەخۆ بکرێت، ئەوا دەبێت و پێویستە لە دەسەڵات و زاڵی و چەپاوەی کۆمپانییە جیهانخۆرەکان و ڕامیاری و بەرنامە و مەرجەکانی سندووقی نێودەوڵەتی دراو و بانکی جیهانی و بانکی نێودەوڵەتی ئەوروپا و کۆمپانییەکانی وەك مۆنسانتۆ خۆی ڕزگاربکات و سەربەخۆ بکرێت؛ لەو کۆمپانی و نێوەندانە ڕزگار و سەربەخۆ بکرێت، کە چەپەکانی وەك “کۆمونیزمی کرێکاری” نەک بە جارێکیش ناوی ئەوانە ناهێنن، بەڵکو بە ناوهێنانی ئەوانە زمانیان لاڵدەبێت.

بەجگە لەوە، وەك دەبینین و دەزانین ئەو هێزە ناوچەییانەی کە پشتیوانی لە جیابوونەوە و دەوڵەتبوونی هەرێمی قەرەقووشی بۆرجوازی کورد دەکەن، لە تەك دەوڵەتی بۆجواز-ئیسلامی ئێران کێشەیان هەیە و دەخوازن بە لێدان لە دەوڵەتی و فەرمانداریی نێوەندیی عیراق وەك یەکێك لە پایە سەرەکییەکانی پڕۆژەی ئیمپراتۆریی بۆرجوازی شیعە لە ناوچەکە، بە پڕۆژە ناوچەیی و جیهانییەکانی دەوڵەتی بۆرجوازی شیعە کۆتاییبهێنن. لە بارێکیشدا ئەگەر پلانەکە سەرکەوتوو نەبوو و بەرەی نێوخۆیی (پدک) لە نێو عیراق و هەرێم تێکشکا، یان هەوڵی جیاکردنەوەی هەرێم لە دەوڵەتی عیراق و گەڕانەوەی “وڵایەتی موسڵ” و بەکاربردنی وەك دەوڵەتی ئیسرائیل لە ناوچەکە بەدینەهات، ئەوا خۆیان لە تەك فەرمانداریی نێوەندیی عیراق و دەوڵەتی ئێران ڕێکبکەونەوە و وەک ڕێکەوتنەکانی ١٩٧٥-١٩٧٨ بە کۆمەڵێك بەرتەری و دەستکەوت بگەن، لەوانە دەرپەڕاندنی (پەکەکە) لە نێو سێگۆشەی سنووری عیراق-ئێران-تورکیە و شکستهێنان بە ئەزموونی

خۆبەڕێوەبەریی (خۆراوا).

لەم خاڵەی کە تایبەتە بە پارتییەکانی ڕەوتی "کۆمۆنیزمی کرێکاری" چ لە ئێران و چ لە عیراق، هاوبەرژەوەند و هاودەردی دەوڵەتی تورکیە و (پدک)ن؛ دەوڵەتی تورکیە خوازیاری دەرپەڕاندنی (پەکەکە) لە قەندیل و تێکشانی خۆبەڕێوەبەریی (خۆراوا)یە، چونکە بوونی ئەو دووانە بە مەرگهێنەری خۆی دەبینێت و مەترسین بۆ سەر پلانی دروستبوونی ئیمپراتۆریی نیئۆ-ئوسمانی. (پدک) خوازیاری دەرپەڕاندنی (پەکەکە) لە قەندیل و تێکشانی خۆبەڕێوەبەریی (خۆراوا)یە، چونکە (پەکەکە) بە ڕکەبەری دەسەڵات و هەژموونی خۆی لە "کوردستان"ی بەشی تورکیە و "کوردستان"ی بەشی سوریە و هەر ئاوا لە ناوچەی (بادینان)یش دەزانێت و سەرکەوتنی سیستەمی خۆبەڕێوەبەریی (خۆراوا) واتە کۆتاییهاتنی سیستەمی دەسەڵاتداریی بنەماڵەیی و خێڵەکی سەرانی (پدک). هەر ئاوا بۆ پارتییەکانی ڕەوتی "کۆمۆنیزمی کرێکاری" دەرپەڕاندنی (پەکەکە) لە قەندیل و تێکشانی خۆبەڕێوەبەریی (خۆراوا)، بە واتای دەرکەوتنی قەد و باڵای خۆیانە. چونکە لە کوردستانی بەشی ئێران و تەنانەت لەنێو ئۆپۆزسیۆنی چەپی ئێرانیش لایەنگران و پشتیوانانی (پەکەکە) و خۆبەڕێوەبەریی خۆراوا هەن، لە هەرێمی کوردستان ئەگەر بەیاربێت ئاڵوگۆڕی شوێن و پێگەی هێزەکان و سیستەمی بەڕێوەبردن ڕووبدات، ئەوا دیسان هەر (پەکەکە) و خۆبەڕێوەبەریی (خۆراوا) پێشنیارە، ئەوەش واتە مەرگی یەکجارەکی خەونەکانی سەرانی پارتییەکانی "کۆمۆنیزمی کرێکاری"؛ هێزی سێیەم و بەرەو دەسەڵات هەڵکشان***. وەك دەزانین و دیتمان، لە ماوەی ساڵانی ١٩٩١-٢٠١٧ قسەکەرانی کۆمۆنیزمی کرێکاری لە پێناو بەدەسەڵاتگەیشتن، تاکتیک و کاژگۆڕین نەما پەنای بۆ نەبەن، بەڵام هەرگیز و لە لەبارترین بار و دۆخ و سەردەمدا کە ساڵانی پاش ڕاپەڕین و ساڵانی سەردەمی جەنگی نێوخۆیی بوون، نەیانتوانی ببنە ئەو هێزەی کە خەونی هەمیشەیی خۆیانە. بەڵام بەپێچەوانەی هەوڵەکانی ئەوان، لە ناکاو خۆبەڕێوەبەرییەکی گەلیی و فرە ئێتنی و سێکیولار و یەکسانگەری پێگەی ژن و پیاو لە بێدەنگترین بەشی ناوچە کوردنشینەکانی خۆرهەڵاتی ناوین "کوردستان"ی بەشی سوریە، کە هیچ کەس ئاوا چاوەڕوانییەکی نەبوو و هیچ کەس ئاوا پێشبینی و ئەگەرێکی لەبەرچاو نەگرتبوو، سەرهەڵدەدات و حەفتا فەرسەخ دروشم و بەرنامە تاکتیکی و بریقەدارەکانی "کۆمۆنیزمی کرێکاری" دەخاتە پشت سەری خۆی. لەبەرئەوەیە، کە خۆبەڕێوەبەریی (خۆراوا) وەك زەنگی مەرگ ئەو سێ ئاراستەیەی (ڕەوتی ڕۆنانی ئیمپراتۆری نیئۆ-ئوسمانی، ڕەوتی بە دەوڵەتکردنی دەسەڵاتی بنەماڵەی بارزانی، ڕەوتی "کۆمۆنیزمی

کرێکاری") لەنێو بەرەیەکی فرە دیو کۆکردوونەتەوە.

بە ڕەوتی "کۆمونیزمی کرێکاری" وەك ڕەوتێکی دەسەڵاتخواز و دژە-ئیسلام نەك دژە-ئایین و دژە-سەرمایەداری، لەتەك پرۆژەی دەوڵەت و هێزە ناوچەییە دژەکانی دەوڵەتی بۆرجوازی شیعە لە ئێران یەکدەگرێتەوە و دوژمنی دوژمنی دەستیەتی؛ هەم بەرژەوەندی (پدک) بەرانبەر (ینک) و (فەرمانداریی نێوەندیی عیراق) وەك هاوپەیمانەکانی دەوڵەتی ئێران و هەم بەرژەوەندی هێزە ناوچەییەکانی پشتسەری (پدک) وەك ڕکەبەری دەوڵەتی بۆرجوازی شیعە لە خۆرهەڵاتی ناوین لەتەك بەرژەوەندی ڕەوتێکی شکستخواردووی وەك "کۆمونیزمی کرێکاری" یەکانگیردەبن.

لە پشت گشت ئەو ئەگەر و بەرەنجامانەوە، نەخشە و بەرژەوەندییەکانی ئیمپراتۆری نیئۆ-ئوسمانی**** و هێزە ناوچەییەکانی دیکە ئامادەیە و دەوڵەتی تورکیە لە هەموو لایەك زیاتر لە بەرپاکردنی جەنگی نێوخۆیی عیراق قازانجدەکات، چونکە لەوانەیە وەك بەرەنجامی ئاوا جەنگێك فەرمانداریی نێوەندیی عیراق بە پشتشکاندنی (پدک) ئامادەبێت بەرتەریی ئابووریی و ڕامیاریی زیاتر بە دەوڵەتی تورکیە و هاوپەیمانەکانی نێو عیراق (واتە پارتیی و بەرەی تورکمانییەکانی نێو عیراق کە هەمان ڕۆڵی لەشکر و میتی تورکیە دەبینن) ببەخشێت، تاکو پشتی (پدک) بەربدات و زۆریش ئاسایە، کە دەوڵەتی عیراق بە لەدانی هەوڵ و ئامانجەکەی (پدک) لەتەك دەوڵەتی ئیسرائیل ڕێکبکەوێت و بەرتەریی نەوت و زۆر شتی دیکەش ببەخشێت و گرژی نێوان دەوڵەتی ئیسرائیل و دەوڵەتی ئێران خاوبکاتەوە و لەوەدا بەرژەوەندی دەوڵەتی عیراق-دەوڵەتی ئێران ڕاستەوخۆ و ناڕاستەوخۆ لە ڕێگەی فەرمانداریی نێوەندیی عیراق و دەوڵەتی تورکیە ڕاستەوخۆ و ناڕاستەوخۆ لە ڕێگەی هێزە تورکمانییە پڕۆ تورکییەکان دابینبکرێت.

یاریکردنی (پدک) بەئاگر هەر بە ئەوە دەگەڕێتەوە، کە خەریکی خۆشکردنی زەمینەی جەنگەکە کە تێداچوونی پارتیی خۆی و نیمچە سەربەخۆیی هەرێم و تەواوی هێزەکانی دیکەی هەرێم و ڕێکەوتن و یەکانگیری بەرژەوەندی هێزەکانی خۆرهەڵاتی ناوین بەتایبەتی دەوڵەتی عیراق و تورکیە و ئێران مسۆگەردەکات، چونکە ئێستەمە لە چوارچێوەی عیراقێکی لکێندراو بە نەخشەی ناسیونالیزمی عەرەبی و لە عیراقی پاش شەش دەهە کودەتا و دیکتاتۆریی جەنەراڵەکان و بەعسییەکان و لە عیراقی پاش سێ ساڵ جەنگی (دەوڵەتی خەلافەتی ئیسلامی سوننە) کە هاوپەیمانی (پدک) و دەوڵەوتی تورکیە (داعش)ی هێنایە نێو خاکی عیراق و موسڵی بە ئەو بەخشی، بەرپاکردنی

ڕێفراندۆم بە جیابوونەوە بە گەرماوی خوێن بە گەلانی عیراق کۆتایینایەت. بە بۆچوونی من، وەك پێشتر ئاماژەمدا، دوو دەورە ١٩٩١- ٢٠٠٣ و ٢٠٠٣ – ٢٠٠٥ زەمینەی جیابوونەوە بەبێ جەنگی میلیشیایی و دروستبوونی کینەدەزیی ناسیونالیستی هەبوو، بەڵام ئەو کات، سەرانی (پدک) و (ینک) لەجیاتی ئەوە داخوازی چەند ملیۆن دۆلارێك و پەردەپۆشکردنی پەروەندەکانی پەیوەندی نهێنی نێوان خۆیان و ڕژێمی ڕوخاو دەخەنە سەر مێزی هێزە هاوپەیمانە داگیرکەرەکانی عیراقی پاش فەرمانداریی بەعس و سەدام.

هەڵبەتە وەك پێشتر ئاماژەمدا هەڵوێستگیریی بە چەپەکان دژی هەرای ڕێفراندۆم لە ئێستا و ئەگەری کۆتاییهاتنی پرۆسەکە بە جەنگێك کە ٩٩% ئەگەری ڕودانی لە ئەگەری ڕونەدانی زیاترە و چەپەکان وەك پێشینەی مێژوویی بەتایبەت لەماوەی سەد و سێ ساڵەی ڕابوردوو دژی جەنگە نێوخۆیی و دەرەکییەکان بوون، ئاسانترە لە هەڵوێستگیریی بەرەی ناسیونالیستەکان دژی ئاوا هەڵایەک، کە تەڵە و تاکتیکی ڕکەبەرێکی پارلەمانیی خۆیانە، مەترسی کەمترە .

پەیوەستە ئەوەش بڵێم و ڕۆشنایی بخەمەسەر، کە هەڵوێستی (حککک / “کومونیزمی کرێکاری”) لەوەوە نییە، کە ئەگەر ڕێفراندۆم و پرۆسەی دەوڵەتاندۆم سەرکەوتوو بن، لە تەك هەمان چارەنووسی سزاواریی ناسیونالیستی (ینک و پارتییە نیلییەکە)ی ڕووبەڕووبن. بە پێچەوانەوە بە سەرکەوتنی ڕێفراندۆم و جیابوونەوەی هەرێم (بە ئاشتییانە)، دەبێتە هۆی تێکشکان و ڕسوابوونی یەکجارەکی باڵی عیراقییەکەی “کۆمونیزمی کرێکاری” لە نێوەڕاست و باشوور. خراپتر لەو چارەنووسەش، چارەنووسی (حککک)ە وەك باڵێکی تاکتیکیی (حککع)، کە لە باری ڕودانی جەنگی نێوان فەرمانداریی هەرێم و فەرمانداریی نێوەندیی و تێشەکردنی بە جەنگی ناسیونالیستانەی نێوان ئێتنییەکان، چ وەڵامێك بە مێژوو دەدەنەوە، کە ئەوان شان بە شانی کۆمپانییەکانی نەوت و دەوڵەتی تورکیە و (پدک) دەبنە هەڵگیرسێنەری جەنگێك، کە هەموو جەنگەکانی پێشتووتری نێو عیراق و عیراق لەتەك دەرەوە دەکاتە خەونێکی ناخۆشی ڕابوردوو و جەنگی نێوان ناسیونالیستانی کورد و عەرەب، کە سەدەیەکە نەخشەی بۆ دەکێشرێت، ئەوان دەیکەنە کەتواری ڕۆژگار. ئایا لە بارێکی ئاوا، پارتییەکانی “کۆمونیزمی کرێکاری” چی دەکەن و هەڵوێستیان چی دەبێت؛ دژی جەنگ یان بەشداری جەنگ بە سەرخستنی پرۆژەی دەوڵەتاندنی بۆرجوازی کورد؟

هەڵبەتە ئەوە نەگوتراو نەمێنێت، کە ئەگەر بار و دۆخی ئێستای عیراق و هەرێم هەمان بار و دۆخی دەهەی نەوەدی سەدەی ڕابوردوو

بووایە، یان جەنگی نێوان فەرمانداری هەرێم و فەرمانداریی نێوەندیی، یان جەنگی ناسیونالیستانەی نێوان میلیشیا و ئەتنییەکان لە ئارا بووایە، ئەوا منیش بەچوونەکی دیکەم لەبارەی هەڵوێستی پارتییەکانی “کۆمونیزمی کرێکاری” دەبوو و لە خراپترین باردا بە هەڵوێستەکی تاکتیکی***** لە پەناو بەدەسەڵاتگەیشتنم دەخوێندەوە. بەڵام ئەو مەترسییە نێوخۆیی و دەرەکییانەی کە ساڵانی ١٩٩١-٢٠٠٣ لەسەر هەرێمی “کوردستان” هەبوون، لە ساڵی ٢٠٠٣- ٢٠١٧ نەماون و ئەوە فەرمانداریی هەرێمی “کوردستان”ـە، کە بە فەرمانداریی نێوەندیی عیراق شەڕدەفرۆشێت و ئەوە (پدک) کە بە فیتی دەوڵەتی تورکیە دژی فەرمانداریی عیراق پیلانی گێڕا و (داعش)ی هێنا و هەر لادانی (پدک) لە ڕێککەوتننامە و یاساکانی عیراق و بەرنامەی دەرهێنان و فرۆشتنی نەوت بوو، کە بوو بە هۆی بڕینی ١٧% پشکی هەرێم لە داهاتی عیراق. ئەگەر مەترسییەکیش لەسەر هەرێمی “کوردستان” هەبێت، ئەوا جموجوڵی سەربازی و ڕامیاریی و ئابووریی و کولتووریی دەوڵەتی تورکیە و پشتیوانی دەوڵەتی تورکیە لە هێزەکانی (داعش). بە پێچەوانەوە نە ترس و بیانوویەك بە جیابوونەوە هەیە و نە جەنگەك هەیە، تاکو پارتییەکانی “کۆمونیزمی کرێکاری” بەو دەوڵەتاندنە لە ڕژانی خوێنی چین و توێژە نەدار و بەدەسەڵاتەکانی باکوور و نێوەڕاست و باشووری عیراق بەربگرن.

لەبەرئەوە و بە بەچوونی من، ئەگەر لەنێو ڕێزەکانی پارتییەکانی ڕەوتی “کۆمونیزمی کرێکاری” و لایەنگرانی ئەوان، کەسێك یان کەسانێك ماون و خۆشباوەڕییان بە کۆمونیستبوونی ئەو ڕەوتە ئەوانی ڕێدووخستووە، پێویستە ئەو پرسیارە پەیگرانە لە خۆیان بکەن؛ ئەگەر سەرەنجامی ڕێفراندۆمەکی ئاوا، کە هیچ پێداویستییەکی ناچاریانەی نییە و لە باری سەرکەوتووبوونی، فەرمانداریی بۆرجوازی کورد دەگۆڕێت بە دەوڵەتی بۆرجوازی کورد و خۆشباوەڕیی خەڵکی بە ساوایی بیست و شەش ساڵەی فەرمانداریی بۆرجوازی کورد دەگۆڕێت بە خۆشباوەڕییەکی دوو سەد و سەشت ساڵە. ئەگەر بەرەو جەنگی نێوان فەرماندارییەکان و میلیشیاکان و جەنگی ناسیونالیستی نێوان ئەتنییەکانی عیراق چوو، هەڵوێست و پێگەی ئەوان (لایەنگران و ئەندامانی پارتییەکانی “کۆمونیزمی کرێکاری”) چی دەبێت؛ وەستانەوە دژی جەنگێك کە خۆیان پووشدەری ئاگرەکەین، یان جەنگین وەك هێزی یەدەکی (پدک) لەنێو بەرەی ناسیونالیستانی کورد؟

بەکورتی : ئەوانەی کە نەخشەی ڕێفراندۆم و جیابوونەوەی هەرێمی “کوردستان”یان بە سەرانی دەسەڵاتداری (پدک) داڕێژاوە، زۆر بە

وردی چەند شتێکیان بەرچاوگرتووە، کە بۆ مسۆگەرکەردنی بەرژەوەندییەکانی خۆیان چارەنووسسازن؛ گۆڕینی بەرەی (ینک و پارتییە نیلییەکە و پارتییە ئیسلامییەکانی بەرەی نەخێر) کە نوێنەرایەتی بەرژەوەندی دەوڵەتی ئیسلامی ئێران و کۆمپانییە ئێرانییەکان و هاوبەرەیی فەرمانداریی نێوەندیی عیراق دژی دەوڵەتی تورکیە و کۆمپانییە تورکییەکان دەکەن، گۆڕینی (پدک) لەنێو هۆش و ئاوەزی زۆرینەی تاکە خۆشباوەڕەکانی کۆمەڵ بە پووچگەرایی “ڕزگاری کۆمەڵ بە بەدەوڵەتبوونی فەرمانداریی هەرێم” بە هێزی سەرەکی و بڕواپێکراو بۆ درێژماوە و چەند دەهە و سەدە؛ ئەگەر جەنگی نێوخۆیی فەرماندارییەکان و هێزە ناسیونالیستە عەرەبی و کوردی و تورکمانی و تەنانەت ئایینە جیاوازەکان هەڵگیرسا و بەرەی (نەخێر)ی پارتییەکانی دیکە دژی (پدک) هاوبەرەیی فەرمانداریی نێوەندیی عیراقی کرد، ئەوا دیسانەوە بڕوای درێژماوە هەر (پدک) دەبێت و ئەگەر ب□ پێچەوانەشەوە بەرەی (نەخێر)ی پارتییەکانی دیکە بەناچاریی و لە ترسی نەفرەتی خەڵک هەڵوێستی خۆی گ□□□ی و کەوتە پشت سەری (پدک)، ئەوا بۆ هەمیشە (پدک) سەرکەوتووی کایەکە دەبێت و جەستەی مردووی پارتییە نەیارە پارلەمانییەکانی و تەنانەت ناپارلەمانییەکانیشی بەرەو گۆڕستان ڕاکێشدەکات و پاشماوەی ئەو پارتییانە بۆ هەمیشە ملکەچی (پدک) دەبن.

دواشت، کە ئامانجی سەرەکی من دەبێت لە نووسین و دەربڕینی بۆچوون و دیتنەکانی خۆم، ئەوەیە، هەر ئێستا و لەم ساتەوە ئەرکی هەمووما نە، ئێمە ئازادیخوازانی کۆمەڵی هەرێمی “کوردستان/ باکووری عیراق” و ئازادیخوازانی نێوەڕاست و خوارووی “عیراق”، هەر ئێستا و هەر کەس لە شوێنی ژیان و کار و فەرمانی خۆی و لە هەر گۆشەیەکی ئەم جیهانە هەیە و بە هەر زمانێك توانانی ئاخاوتن و دەربڕینی ناڕەزایەتی هەیە، پێویستە و دەبێت بەرەی دژی جەنگی نێوخۆیی فەرماندارییەکانی عیراق ه□□خ□ن□ت و بانگەوازبکات، کە سەرەنجام وەك جەنگی نێوان گروپە ناسیونالیستەکانی بۆسنە و هەرزەگوین و فەرمانداریی یوگوسلاڤیای جاران، دەبێتە جەنگی ناسیونالیستی نێوان ئێتنییەکان و سەرتاسەری بەشەکانی عیراق دەکاتە گۆمی خوێن، وەك تۆڵەی کۆمپانییە بریتانی و ئەمەریکییەکان لە خۆماڵیکردنی نەوتی عیراق.

بەبۆچوونی من، ئەگەر هەر ئێستا هەر ئازادیخوازێك لەلایەن خ□ی □□زانە بەشێك لە نووسین و دەربڕینەکانی بۆ پاگەندەکردن دژی جەنگی نێوخۆیی هێزە دەسەڵاتدارەکان و تەشەنەکردنی ئەو جەنگە بۆ جەنگی

نێوان گەلان، کە ئەگەری ڕودانی لە ڕونەدانی زیاترە، تەرخانەنەکات، سبەی زۆر درەنگە و پەشیمانی و قامکگەستن و خۆزگەخواستن توانای بەرگرتن بە جەنگێکی نییە، کە لە سەردەمی دەرچوونی ناچارییانەی هێزەکانی بریتانیا تاکو ئێستا پووشی لەسەر کەمادەکرێت.

هەژێن
١٨ی ئۆگوستی ٢٠١٧

---

* یەکێک لەو کەسە ئەزیدیانەی کە وەرگێڕانی پەروەندەی پەنابەرییەکەیم کردووە، ئاوای گێڕایەوە "بەخۆم ئەندامی (پدک) بووم، ژیان و گوزەرانێکی باشم هەبوو، لەنێو شاری شەنگال دوکان و ئۆتومبێل و خانووی خۆم هەبوو، چەند ڕۆژ پێش بەدەستەوەدانی زومار و شەنگال و مەخموور، (مەسرور بارزانی) کوڕی "سەرۆکی هەرێم" وەک نوێنەری (پدک) و کۆمپانییەکانی خۆی چووبوو بۆ ڕێککەوتن لەتەک سەرانی (داعش) لە ناوچەی موسڵ، بەڵام (داعش) بە پێچەوانەی پەیوەندییەکانی پێشووتر، (مەسرور کوڕی سەرۆکی هەرێم) بە بارمتە دەگرێت و داخوازی بەدەستەوەدانی زومار و شەنگال و موخموور دەکات، ئیدی ئەوە ڕویدا کە خۆتان لە شاشەی تەلەفزیۆن دیتتان"

** یەکەمین پارتیی کە دەهەی نەوەدی سەدەی ڕابوردوو، جیابوونەوە و "دەوڵەتی سەربەخۆی" دنەدا، (حککع) بوو، وەک پێشنیار و بڕیاری (مەنسووری حیکمەت) و "کۆمونیزمی کرێکاری". ئەو ئاوە لەڕێی کە ئێستا (پدک) پێی تەختووە، یەکەم جار (حککع) ڕشتی و خۆشباوەڕیی "ڕزگاربوون و بەختەوەری لە سایەی دەوڵەتی سەربەخۆ"ی لەنێو هۆش و ئاوەزی خەڵکی ناڕازی ناهوشیار چاند. ڕەوت و "ڕابەر"ێك، کە دروشمی "ناسیونالیزم شەرمەزارییە بۆ بەشەرییەت" بنێشتی هەر ساتەی بن ددانی لایەنگرانی بوو، بەڵام بە ساتێکیش بەخۆی دەستبەرداری ناسیونالیزمی پان-ئێرانی نەبوو و بەرانبەر پرسی کوردان لە ئێران، هەڵوێستێکی دیکەی هەبوو و هەیانە.

*** ساڵی ١٩٩٦ (مەنسووری حیکمەت) "هێزی سێیەم" بوون و نزیکی "بە دەسەڵاتگەیشتنی (حککع)" لە کوردستانی بەشی عیراق پێشبینیکرد و "هێزی سێیەم" بنێشە خۆشەی ئەو ڕۆژانە بوو، هەر ئەو پێشبینییە بەبنەمایە بوو، کە سەرانی (حککع) دڵخۆش و لەخۆگەڕاو کرد و ئەوانی بە خۆهەڵبژاردن و بەشداریکردنی هەڵبژاردنی شارەوانییەکان هاندا، بەڵام سەرەنجامی دەنگدانەکان پێچەوانەی چاوەڕوانی لەخۆبایبوونی

ئەوان، هەژماری دەنگەکانیان لە هەژماری ئەندامانی پارتییەکەیان کەمتر بوو.

**** بە ئاگاداری خوێنەر چەمکی (نیئۆ-ئوسمانی)م لە هیچ کەس وەرنەگرتووە، تاکو ئاماژە بە سەرچاوەکەی بدەم، بەڵکو خۆم یەکەم کەس بووم، کە ئەو چەمکەم بەکاربردووە. مەبەستم لەم ئاگادارکردنەوەیە، ئەوەیە دزانێکی فەیسبووکی و ئینتەرنێتی پەیدابوون، کە کلی بەرچاوی دایکی خۆشیان دەدزن و ئەوانەش نووسەرانی تازەکار نین، بەڵکو نووسەرانی ناوداری ناسراو بە "کەڵە ڕۆشنبیرانی کورد" ناسراون. نموونەیەک لەو بارەوە، دە ساڵ لەمەوبەر چەمکی (خێڵی هاوچەرخ)م بۆ پارتیی ڕامیاری بەکاربرد و بەدیاریکراوی لەنێو پەرتووکی (چاوپێشینێک لە ئێستا و تراجیدیایەک بۆ سبەی) هاتووە، کەچی پاش ئەوە تەنانەت لەلایەن ڕەخنەکراوانەوە بەبێ ئاماژەدان بە سەرچاوەی وەرگرتنەکەی، بەکاربرایەوە.

***** کاتێک کە دەهەی نەوەدی سەدەی ڕابوردوو (مەنسووری حیکمەت) پێشنیار، یان ڕاستر بڵێم بڕیاری جیابوونەوەی هەرێمی "کوردستان" و پێکهێنانی "دەوڵەتی ناقەومی و سێکیولار"ی دەرکرد، ئەو کات لەسەر چەند بنەمایەک گوتم، تاکتیکێکی فرودڕانەیە، چونکە کاتێک کە (مەنسووری حیکمەت) بۆ ئامانجی دروستکردنی (حککع) کۆمەڵێک پرسیاری ئاراستەی سێ ڕێکخراوە پێڕ"کۆمونیزمی کرێکاری" و ئەندامەکانیانی کرد، یەکێک لە پرسیارەکان ئەوە بوو "دەبێت حزبی کۆمونیستی کرێکاری عیراقی بێت یان کوردستانی، بۆچی؟ " هەر زوو ئەوانەی کە لایەنگری کوردستانیبوونی ئاوا پارتییەک بوون، بە ناسیونالیستبوون تۆمەتبارانکران. ئەگەر بە دروستی لەیادمما بێت، کەسێک بەناوی (بەختیار کەریم) لەو بارەوە نامیلکەیەکی نووسیبوو، ئەو بەدبەختە تاکو ڕادەی "دوژمنی چینایەتی" و "ناسیونالیستی خەوتووی نێو ڕیزەکانی کۆمونیزمی کرێکاری" تاوانبارکرا. بێجگە لەوەش هەم (مەنسووری حیکمەت) و هەم پارتییەکانی "کۆمونیزمی کرێکاری" هاوکات دژی جیابوونەوە و داخوازی یەکێتی فێدرالیستی "کوردستان"ی بەشی ئێران بوو و هەن.